

ՄԻԱՄՆԱԿԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆ

2019

ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՈՒ

ԵՎ

ՀԱՅ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

ԹԵՍՏ 3

Խմբի համարը

Նստարանի համարը

Միտելի՛ դիմորդ

Խորհուրդ ենք տալիս առաջադրանքները կատարել ըստ հերթականության: Ուշադիր կարդա՛ յուրաքանչյուր առաջադրանք: Եթե չի հաջողվում որևէ առաջադրանքի անմիջապես պատասխանել, ժամանակը խնայելու նպատակով կարող ես դրան անդրադառնալ ավելի ուշ:

Թեստ-գրքույկի էջերի դատարկ մասերը կարելի է օգտագործել սևագրության համար:

Ուշադիր եղիր պատասխանների ձևաթուղթը լրացնելիս.

- ընտրովի պատասխանով առաջադրանքներում քո ընտրած տարբերակի համարին համապատասխանող վանդակում դի՛ր X նշանը (միևնույն սյունակի մեկից ավելի վանդակներում ցանկացած նշում կհամարվի սխալ),
- 45-50-րդ և 66-68-րդ առաջադրանքներում յուրաքանչյուր առաջադրանքի համապատասխան համարների տակ դի՛ր X նշանը:

Մաղթում ենք հաջողություն:

Ա մակարդակ

1

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում է գրվում միևնույն տառը կամ տառակապակցությունը:

- 1) նա-կին, տա-տակ, տա-տուկ, ապու-տ
- 2) համա-րոպական, արժ-որել, գին-աճառ, ալ-արս
- 3) խարխա-ել, հղ-անալ, թրմ-ոց, հա-շտապ
- 4) սաղավար-, խր-վիլակ, գաղ-նի, խայ-աբղետ

2

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում կրկնակ բաղաձայն կա:

- 1) օ-ան, տա-երք, ըն-իմադիր, տա-ալուծել
- 2) ու-ափառ, տանջա-ուկ, հո-ուհի, ա-ահայր
- 3) մ-կահողմ, անդո-ագիր, չո-որդ, խորագ-ին
- 4) գործու-ում, այ-ենական, ա-կուն, հե-են

3

Ո՞ր շարքի բաղադրյալ հատուկ անունների բոլոր բաղադրիչներն են գրվում մեծատառով:

- 1) ՎԵՐԻՆ ԱՐՏԱՇԱՏ, ՍՈՂՈՄՈՆ ԻՄԱՍՏՈՒՆ, ՆՈՐ ԶՈՒՂԱ, ՍԱՆ ՖՐԱՆՑԻՍԿՈ
- 2) ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԱՄԵՐԻԿԱ, ՉԵԽՒԱՅԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ, ՆՈՐ ԲԱՅԱԶԵՏ, ՍԱՐԻԱՆՅԱՆ ԻԶՎԱԾՔ
- 3) ՄԵԾ ՀԱՅՔ, ԼՅՈՒԴՈՎԻԿՈՍ ՏԱՄՆՎԵՑԵՐՈՐԴ, ԼՅՈՒԴՎԻԳ ՎԱՆ ԲԵԹՆՎԵՆ, ԹԱԻԼԱՆԴԻ ԹԱԳԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆ
- 4) ԿԻԼԻԿԻԱՅԻ ԹԱԳԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆ, ՏԻԳՐԱՆ ՄԵԾ, ՍԱՅԱԹ-ՆՈՎԱ, ԱՐԵՎԱՏՅԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆ

4

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում ձայնավորի հնչյունափոխություն կա:

- 1) սրախողխող, լուսարձակ, ընչագուրկ, երկնապլաց
- 2) պատրանք, գնացուցակ, վիրակապ, վերստին
- 3) ուղեկալ, ակնդետ, խնկաբույր, մանկամարդ
- 4) հրանոթ, հոգաբարձու, աղավնյակ, գիշանգղ

5

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերի (բառաձևերի) վերջին վանկն է շեշտվում:

- 1) վեցական, իհարկե, բարձրահոն
- 2) քույրդ, քաղաքներից, դրամարկղեր
- 3) թրխկոց, կարծես թե, դուստրեր
- 4) մեծ-մեծ, ի դեպ, չեխովյան

6

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում է ընդգծված *n*-ն արտասանվում *վօ*:

- 1) բարեողջույն, անողոք, ենթադրովայնային
- 2) ամենադրակյալ, երկարատու, կողոսկր
- 3) բազմառատ, բարձրորակ, ցածրաորմ
- 4) հոգեորդի, հնաոճ, արջաորս

7

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են իրար հոմանիշ:

- 1) պչրել, ծեքծեքել, սեթևեթել, նազել
- 2) ճախրել, թռչել, ճողոպրել, սավառնել
- 3) ակնապիշ, սևեռուն, ակնբախ, անքթիք
- 4) արդար, աչառու, իրավացի, անմեղ

8

Ո՞ր նախադասության մեջ բառագործածության սխալ կա:

- 1) Ակուքներում հանգան վերջին կրակները, և վրանախումբը ընկղմվեց խավարի մեջ:
- 2) Դատավճռով նախատեսված էր ամբողջ գույքի բռնագրավում:
- 3) Ակնոցի տակից աչքերը հառնեց դեմ դիմաց նստածին:
- 4) Ուսուցչուհին դրվատեց հայոց լեզվի օլիմպիադայում հաղթած աշակերտներին:

9

Ո՞ր տարբերակում դարձվածքի իմաստի սխալ բացատրություն կա:

- 1) *մի թելով կարած լինել* - նույն բացասական հատկություններն ունենալ, *քամուն տալ* - վատնել
- 2) *շատ ջուր վերցնել* - վեճերի առիթ տալ, *մատի փաթաթան անել* - խրատները մտապահել
- 3) *Ռուբիկոնն անցնել* - վճռական քայլ կատարել, *ձեռքերը լվանալ* - հրաժարվել մի բանի մասնակցելուց
- 4) *ջուր ծեծել* - ավելորդ, անօգուտ խոսել, *կրակի հետ խաղալ* - վտանգավոր քայլ կատարել

10

Ո՞ր շարքի բոլոր բառագույգերն են կազմված հականիշներից:

- 1) մեծատուն-ընչագուրկ, մեղանչել-ապաշխարել
- 2) հանդուզն-վեհերոտ, տարակարծիք-համատեղ
- 3) բերրի-անպտուղ, ներհակ-իրարամերժ
- 4) երևակայական-պատմական, իմաստակ-թերուս

11

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են կազմությանը ածանցավոր:

- 1) թերահավատ, խելագար, վայելուչ, հրապարակ
- 2) թավուտ, ծիրանագույն, տհաճ, ամենալավ
- 3) պարագիծ, քսուք, անդրավարտիք, փափուկ
- 4) ազդու, փառք, հատուկ, արժանի

12

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում հոդակապ կա:

- 1) ալեծուփ, նախնադար, դափնեպսակ
- 2) բարետես, դավադիր, փայտածուխ
- 3) կաշեգործ, տնետուն, լուսահորդ
- 4) կորամեջք, դյուցազուն, այգաբաց

13

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերի հոգնակի թիվն է կազմվում -*եր* վերջավորությամբ:

- 1) թռչնաբույն, գորացույց, հողամաս, ամսագիր
- 2) վագր, դիտակետ, միջնապատ, հերթապահ
- 3) ստուգայց, սարալանջ, ձիաբեռ, խաղաթուղթ
- 4) գիտափորձ, մեծատառ, շտաբ, ճամփեզր

14

Տրված հատվածներում հողի ո՞ր տեսակը գործածված չէ:

- Երգերդ աղբյուր են գուլալ՝ Մեր երկրի արևից բխած:
- Կարծես շատ քիչ է աշխարհիս հողը, Որ մարդիկ մեռնում ու հող են դառնում:
- Տխուր երեկոն զարկել է վրան. Սիրտս կարոտով կանչում է քեզ, ե՛կ:

- 1) ցուցական
- 2) ստացական
- 3) դիմորոշ
- 4) որոշիչ

15

Ո՞ր նախադասության մեջ կապ *չկա*:

- 1) Բախտը ինձնից թռավ, գնաց Վերջալույսի շողերի մեջ:
- 2) Նա ինձ մոտ է գիշերում. երեկոյան եթե վաղ գա, հենց այս գիշերվա գնացքով կճանապարհեն:
- 3) Ես գիտեմ՝ մի օր պիտի չքանաս Որպես մի երագ՝ չծնված բնավ:
- 4) Մայրը ուշադիր հետևում էր, մինչև որդին անցավ սառցակալած ճանապարհը:

16

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են անկախ դերբայներ:

- 1) ամպած, դառնալով, բարձրացող
- 2) գտած, լրագրող, ցանկանալ
- 3) արտասանի, թվոճացող, քնեցնելիս
- 4) կարկամած, փախել, գրելուց

17

Ո՞ր շարքի բոլոր բայերն են կազմությամբ պարզ (առանց բայական ածանցի):

- 1) կարդալ, կառչել, դիպչել, տնկել
- 2) գաղթել, բռնել, կտրտել, խաղալ
- 3) դողանջել, գրուցել, թույլատրել, տեսնել
- 4) հոգնել, վազվզել, մարտնչել, հարցնել

18

Ո՞ր նախադասության մեջ չեզոք սեռի բայ չկա:

- 1) Ես, որ երբեք զգացմունքային չեմ եղել, ուզեցի հրացանս առնել և հենց նրա աչքի առջև փշրել այն:
- 2) Նայեցի նրա դեմքին. այդ դեմքը միաժամանակ արտահայտում էր և՛ զայրույթ, և՛ պաղատանք:
- 3) Բայց հոգիս չունի ոչ մի հանգրվան, Նորից թովում է ինձ ոսկե հեռուն:
- 4) Եվ տեսնում էի՝ զմրուխտ շորերով Մի նավ էր սահում օրոր ու շորոր:

19

Ո՞ր նախադասության մեջ *ու* հոլովման ենթարկվող գոյական չկա:

- 1) Ծնողը պարտավոր է երեխայի մեջ դեռ մանկուց սեր սերմանել դեպի հայրենիքը:
- 2) Կլինես քնքուշ, մոտիկ, հարազատ, Անուշ խոսքերով կոյուրես հոգիս:
- 3) Չին ճանաչում էր այդ հովտի բոլոր բույրերն ու հոտերը:
- 4) Չորակներում հիմա էլ կա Մանասի տնկած այգին՝ սպիտակ ու կարմիր վարդերի թփերով:

20

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են ածականներ:

- 1) մարդախույս, մշտապես, միակ, պարզունակ
- 2) բաղձալի, ամենևին, վայելուչ, մկանուտ
- 3) առաջնային, այսպիսի, աշխույժ, արթուն
- 4) արագահոս, վճռորոշ, խավարամած, հմայիչ

21

Ո՞րն է պարզ համառոտ նախադասություն:

- 1) Ինձ չեն հասկանում:
- 2) Ուշ գիշեր է:
- 3) Լույսը շուտով կբացվի:
- 4) Երեխաներ, մի՛ վազեք:

22

Ո՞ր տարրերակը տեղադրելու դեպքում քերականորեն և տրամաբանորեն ճիշտ նախադասություն կստացվի:

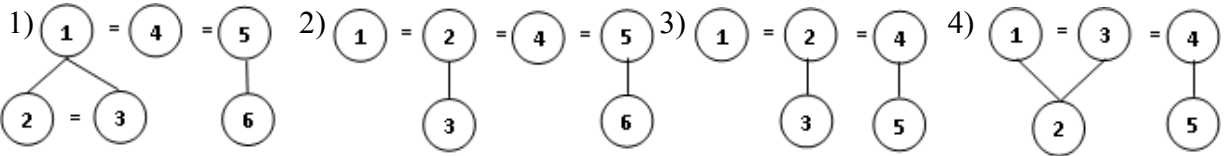
Ձայնը ալիքվելով հասավ անձավին,, և նորից տիրեց լարված լռություն:

- 1) որ զրնգուն երգի պես տարածվում էր շրջակայքում
- 2) ինչքան էլ լեռնալանջը բուսականությունից զուրկ էր
- 3) իսկ վերին այրերի մոտ, ցից-ցից քարերին թառած, հեռուներին են նայում հպարտ արծիվները
- 4) որ ահարկու երախի պես կլանեց նրան

23

Ո՞րն է տրված նախադասության գծապատկերը:

Օրերի մշուշից մոտենում է ինձ չոլախ Եգորը, ելնում է, ինչպես մեր ժայռերը՝ սպիտակ մառախուղի միջից, և ես տեսնում եմ նրա ցեխոտ մեջքը և կավի նման մաշկը, որ դեղնել էր քարանձավի խոնավությունից:

24

Ո՞ր նախադասության մեջ խնդրառության սխալ կա:

- 1) Նա եղավ շատ երկրներում, բայց ի վերջո վերադարձավ և մեզ համար հյուսեց իր հոգեզմայլ երգը:
- 2) Բրուտանոցից ութսուն-իննսուն մետր հեռավորության վրա արևի ցուլերով ոսկորված ձորն էր:
- 3) Խթանելով տնտեսության զարգացումը՝ պետությունը փորձում է լուծել սոցիալական խնդիրներ:
- 4) Ծեր արծվի պես բաց արեց աչքերն ու իրեն դիմաց տեսավ դաժան մահը:

25

Տրված պարզ (դերբայական դարձվածով) նախադասություններից ո՞րն է սխալ փոխակերպված բարդի:

- 1) *Ուսուցիչը կարդաց պարզևի արժանացածների անունները:*
Ուսուցիչը կարդաց նրանց անունները, ովքեր պարզևի են արժանացել:
- 2) *Որքա՛ն լավ է մարդկանց՝ քեզ լիովին վստահելը:*
Որքա՛ն լավ է, երբ մարդիկ քեզ լիովին վստահում են:
- 3) *Թատրոնը չափից ավելի շատ սիրողը ի վերջո խեղդում է իր սիրելիին:*
Նա, ով չափից ավելի շատ է սիրում թատրոնը, ի վերջո խեղդում է իր սիրելիին:
- 4) *Հրատապ խնդիր է երկու թունելախորշերի միանալը ճիշտ ժամկետում:*
Հրատապ խնդիրն այն է, որ երկու թունելախորշերը միանան ճիշտ ժամկետում:

26

Ո՞ր տարբերակում է ենթակայի արտահայտությունը սխալ նշված:

- 1) Այդ ընդարձակ սենյակում խոնավության պատճառով ոչ մեկը չէր ապրում:
(դերանուն)
- 2) Ու եկողներն էլ խորհուրդ չեն տալու Փնտրել անհնարն ու անկարելին:
(գոյական)
- 3) Ի՞նչ է մնում գնացողին, Ի՞նչ է մնում ինձ անելու: (դերանուն)
- 4) Մեջքին է ընկել թաց գետնի վրա. խեղճը կմրսի: (ածական)

27

Ո՞ր տարբերակում ընդգծվածներից ոչ մեկը որոշիչ չէ:

- 1) Եվ հյուսիսային **հեռուներում** ու ցրտում Կարծես ցոլաց իմ նաիրյան արևն **ալ**:
- 2) Ո՞վ է կանգնել **պաշտպան** երկրին մեր ավեր, Ո՞վ է թարգման մեր **դարավոր** տանջանքին:
- 3) Ու զանգերն այն լալազին **Մեռնող** իմ երկրում Չեն հուզելու քո հոգին **Տխրությամբ** անհուն:
- 4) Թշնամին եկավ մութի պես **կամաց**, Ամենքն **ահաբեկ** փախան դեպի սար:

28

Ո՞ր նախադասության մեջ բութ պիտի դրվի (նախադասությունները կետադրված չեն):

- 1) Բաթը զայրությանից կորցրել էր իրեն և նրա բիբերը թվում էր ուզում էին դուրս պոռթկալ ակնակապիճներից:
- 2) Այլալված ու գրգռված տեղ հասավ Վահանը որ նկատելով եղբոր դիակը ուշա-կորույս ընկավ գետնին:
- 3) Նրա առաջ ծառացել էին լուրջ խնդիրներ պետք է բնակարան գտներ նաև աշխատանքի մասին պիտի հոգար:
- 4) Որքան հեռանում էր այնքան ավելի էր զգում ինչ-որ մեկի անհանգստություն պատճառող ներկայությունը:

Նախադասությունները նշող թվերի դասավորության ո՞ր տարբերակն է համապատասխանում այդ նախադասությունների տրամաբանական և քերականական ճիշտ հաջորդականությանը:

1. Տուն գնալիս բրուտ Ավագը մի քանի քար է դարսում իրար վրա, վերևն էլ դնում ցաքի փուշ, որպեսզի, ինչպես ինքն է ասում, «քամին խաղա» և չորացնի ամանները:
2. Առաջին մասում դրված են «չարխը», ջրի կուժը և կավե ցեխը, երկրորդ մասում բերանի վրա շարված են դեռ չթրծած կժեր, կուլաներ, գավաթներ և դարակներ:
3. Բրուտի քարանձավը երկու մասից է. առաջինն ավելի ցածր է, երկրորդը՝ բեմի չափ բարձր:
4. Քարանձավը դուռ չունի, այդ պատճառով էլ բրուտները ուրիշ կերպ են մուտքը փակում:

- 1) 3, 4, 2, 1
- 2) 4, 3, 1, 2
- 3) 4, 1, 3, 2
- 4) 3, 2, 4, 1

Գործառական ո՞ր ոճով է շարադրված հետևյալ հատվածը:

Առաջին անգամը չէ, որ ինձ վիճակվում է հայտնվել այն աննախանձելի ու անձեռնտու վիճակում, երբ ուրիշները գովաբանելով գովաբանում են մեր մշակույթի այս կամ այն երևույթը, իսկ ես հանձն եմ առնում առարկողի դերը: Ինչո՞ւ, եթե իրոք, դերն աննախանձելի է և, մանավանդ, անձեռնտու: Այն պատճառով, որ գովաբանությունը թվում է անհիմն, անճշմարիտ, իսկ ո՞ւմ հայտնի չէ հինավուրց ասացվածքը՝ «Ես Պլատոնին սիրում եմ, բայց ճշմարտությունն ավելի եմ սիրում»: Ավելի էական պատճառ էլ կա. այն, որ անճշմարիտ գովաբանությունը սխալ ճանապարհի է մղում արվեստը, և դրա հանդեպ չի կարելի անտարբեր լինել:

- 1) գիտական
- 2) հրապարակախոսական
- 3) վարչական
- 4) գեղարվեստական

Ո՞ր միտքն է սխալ Ա. Իսահակյանի «Սաադիի վերջին գարունը» ստեղծագործության վերաբերյալ:

- 1) Սաադին մահանում է՝ խորապես հիասթափված կանանցից:
- 2) Սաադին կյանքի վերջնագծին խորհում է աշխարհի ու կյանքի մասին:
- 3) Սաադին մտորում է, որ հարյուր տարվա կյանքն անցել է մի գիշերվա երազի պես:
- 4) Խոր ծերության հասած բանաստեղծը շարունակում է հիանալ աշխարհի գեղեցկությամբ:

Ա. Բակունցի ո՞ր պատմվածքից բերված հատված չկա:

- «Այդ կինը երբեք բոբիկ ոտքերով չի քայլել, չի նստել միացող աթարի առաջ»:
- «...Նայում էի գրատախտակի թվերին, աչքերիս առաջ բրդե շալով աղջկա գլուխը, ոտքերը ձյունի մեջ, ձյունի ճերմակության վրա օձի պես սև պարանը»:
- «Թվում է, թե այդ մոռացված մի անկյուն է այն օրերից, երբ դեռ մարդը չկար, և բրածո դիմոզավրը նույնքան ազատ էր զգում իրեն, ինչպես արջը՝ մեր օրերում»:

- 1) «Խոնարհ աղջիկը»
- 2) «Մթնաձոր»
- 3) «Ալպիական մանուշակ»
- 4) «Միրհավ»

Ո՞ր հատվածը Հ. Թումանյանի որ ստեղծագործությունից է:

1. «Անուշ» 2. «Թմկաբերդի առումը» 3. «Փարվանա» 4. «Հայոց լեռներում»	<p>ա. Անց է կենում դարձյալ տարին:
Նայում է կույսն ամեն օր,
Ոչ մի սարից, ոչ մի ճամփին
Չի երևում ձիավոր:</p> <p>բ. Տանում ենք հնուց մեր գանձերն անգին,
Մեր գանձերը ծով,
Ինչ որ դարերով
Երկնել է, ծնել մեր խորունկ հոգին:</p> <p>գ. Անմուրազ մեռած սիրահարների
Աստղերը թռած իրար են գալիս,
Գալիս, կարոտով մի հեղ համբուրվում
Աշխարհից հեռու՝ լագուր կամարում:</p> <p>դ. Բաց արավ ցերեկն իր աչքը պայծառ
Աշխարհի վրա, Ջավախքի վրա,
Ավերակ բերդին սև ամպի նման
Ծովսն ու թշնամին չոքել են ահա:</p> |
|---|---|

- 1) 1-գ, 2-դ, 3-ա, 4-բ
- 2) 1-գ, 2-ա, 3-դ, 4-բ
- 3) 1-ա, 2-բ, 3-դ, 4-գ
- 4) 1-գ, 2-դ, 3-բ, 4-ա

34

Վ. Տերյանի ո՞ր բանաստեղծությունից է տրված հատվածը:

*Եվ կարոտակեզ ահա կրկին
Վերադառնում եմ, որ առհավետ
Ունկնդիր լինեմ քո հին երգին
Եվ լամ, լամ անուշ քո երգի հետ...*

- 1) «Որպես լեռն է մեր պայծառ»
- 2) «Որպես Լաերտի որդին»
- 3) «Մի՞թե վերջին պոետն եմ ես»
- 4) «Կարծես թե դարձել եմ ես տուն»

35

«Սասնա ծռեր» էպոսի վերաբերյալ ո՞ր պնդման մեջ սխալ կա:

- 1) Իմանալով Դավթի մահվան մասին՝ Խանդութը իրեն բերդի գլխից ցած է նետում և մահանում:
- 2) Խալիֆայի կողմից սպասվող վտանգից խուսափելու համար Սանասարն ու Բաղդասարը մոր խորհրդով հեռանում են Բաղդադից:
- 3) Մեծ Սիերը մենամարտում սպանում է Մըարա Մելիքին և տիրում Բաղդադին:
- 4) Փոքր Սիերը լուծում է հոր վրեժը՝ սպանելով Չմշկիկ Սուլթանին և կոտորելով նրա զորքը:

36

Ի՞նչ է նշանակում *բանաստեղծական շարք*:

- 1) մի քանի մասերից բաղկացած երկար բանաստեղծություն
- 2) լեզվական և բովանդակային ներքին ընդհանրություն ունեցող բանաստեղծությունների ամբողջություն
- 3) տարբեր թեմաներով գրված բանաստեղծությունների ժողովածու
- 4) տասը բանաստեղծությունից բաղկացած ժողովածու

37

Ո՞րն է Հ. Պարոնյանի «Մեծապատիվ մուրացկանները» վեպի գլխավոր նպատակադրումը:

- 1) գլխավոր հերոսի ամուսնության ձախողման վերաբերյալ զվարճալի պատմություն ստեղծելը
- 2) ազգի մտավորականներին մուրացկանության համար մեղադրելը
- 3) ազգի մեծահարուստ մարդկանց բթամտությունը ցույց տալը
- 4) մտավորականների թշվառ վիճակի նկատմամբ ազգային մեծատունների անտարբերությունը ցույց տալը

38

Նշված պարբերականներից որի՞ն է աշխատակցել Մ. Նալբանդյանը:

- 1) «Հյուսիսափայլ»
- 2) «Ազդարար»
- 3) «Մշակ»
- 4) «Խիկար»

39

Տրված բառազույգերից քանի՞սն են կազմված հոմանիշներից.

ձաղկել-խարազանել, հեզնել-ծաղրել, շավիղ-կածան, կապուկ-տրցակ, անվեհեր-դժխեն, տարտամ-անորոշ, հուպիտ-խեղկատակ, առաթուր-զինված:

40

Տրված բառերից քանիստ՞ւմ ուղղագրական սխալ կա.

որձկալ, բամբիշ, ժուժկալ, արհամարել, երկվություն, քողտիք, փռփռալ, դիցուկ, փասյան, շանբուտ, անստգյուտ, հյուլե:

41

Տրված հատվածում քանի՞ ուղիղ խնդիր կա:

Թե ուր գնացին Հուդային սպանած երկուսը, չինացվեց, բայց թողնելով ծանոթ արահետը՝ նա խորացավ ձիթենիներով շրջապատված տարածքը՝ քսակի ոսկիները շարտելով իր շուրջը հայտնվող մուրացիկներին՝ ձեռքի դողացող ափերը անցորդներին ուղղած:

42

Տրված շարքում քանի՞ տեսակ դերանուն կա.

իրեն, սա, ինչ-ինչ, որևէ, նույնքան, մյուս, այստեղ, ուրիշ, ոմն, իրար, ոչ մի, այլ:

43

Հ. Մաթևոսյանի «Աշնան արև» վիպակի վերաբերյալ պնդումներից քանիստ՞ւմ սխալ կա:

- Աղունը, հակառակ Միմոնի խեղճությանն ու անճարակությանը, կարողացել էր ընտանիքի համար բարեկեցիկ կյանք ստեղծել, քանի որ հարս էր եկել իր հոր տված հարուստ օժիտով:
- Աղունը հպարտությամբ է խոսում այն մասին, որ իր որդի Արմենակը գրելու ձիրքը ժառանգել է իրենից, և նրա լավագույն գրվածքները իր պատմածների հիման վրա են ստեղծվել:
- Աղունը Արմենակի՝ կյանքում ունեցած հաջողությունները և բարձր դիրքը կապում է այն քանի հետ, որ որդին բնավորությամբ իրեն է նման և չի ժառանգել իր հայր Միմոնի հարմարվողականությունը:
- Աղունը անում է ամեն ինչ, որ իր կրտսեր որդի Սերոն նույնպես եղբոր նման քաղաքում ապրի:
- Աղունի մայրացուն դեմ էր, որ Աղունը ամուսնանա Միմոնի հետ:
- Աղունը միշտ նշում է, որ թեև ինքը մայր չի ունեցել, բայց մայրացուն իրեն մեծացրել ու խնամել է հարազատի նման:

44

Նախադասություններից քանիստ՞ում ստորակետ պիտի դրվի:

- Հակոբին ճանապարհ դնելիս հայրս այդ ահեղ մարդն անգամ չկարողացավ զսպել արցունքները:
- Մտնելով նրա առանձնասենյակը և հանդիպելով կատարյալ լռության անմիջապես գլխի ընկա այստեղ ինչ-որ բան այն չէ:
- Աղելինան հագել էր մետաքսյա զգեստ կիսակարճ թևերով և մազերը հավաքել նուրբ ժապավենով:
- Նորից հին մտքերից խռովվեց հոգիս և որոշեցի գնալ Ասպրամի խուցը դուրս բերելու այդ թշվառ կնոջը աշտարակից և վերադարձնելու նրան իր տիկնությունը:
- Իրար հանդիպում էինք վերհիշելու քսանականների Երևանը և հաճախ էինք քննարկում ներկան ու ապագան:
- Ոչ ոքի համար գաղտնիք չէր որտեղ էր թաքնվել այդ մարդը կամ ինչ նպատակներ էր հետապնդում:

45

Նշել բարդ բառերի համարները.

1. եռանկյուն, 2. արձակագիր, 3. ձեղնահարկ, 4. վերնատուն, 5. վատթարագույն, 6. ժպտադեմ, 7. գերած, 8. դասալիք, 9. մեծարգո:

46

Տրվածներից որո՞նք են պարզ ժամանակաձևեր.

1. չէր ապաքինվել, 2. պետք է մտածելի, 3. եփեցինք-թափեցինք, 4. արժանանալու է, 5. կանգ էր առել, 6. դուրս եկավ, 7. չպիտի լսես, 8. թույլ մի՛ տուր, 9. սիրտ արեց:

47

Նշել այն բառերի (բառաձևերի) համարները, որոնց բոլոր վանկերը բաց են.

1. հիրավի, 2. սիրելի, 3. հյուրասիրելու, 4. հնամենի, 5. ձեռնառու, 6. ձևափոխելու, 7. հայելի, 8. վերարկու, 9. մարտավկա:

48

Նշել նախադասության այն անդամների համարները, որոնց շարահյուսական պաշտոնը ճիշտ է նշված:

Ընդմիջումից հետո հանդեսի երկրորդ մասը պիտի սկսվեր մի բանաստեղծությամբ, որ արտասանելու էր Խոնարհի քույրը, և երբ վարագույրը բացվեց, փոքրիկ աղջիկը մանկան գիլ ձայնով սկսեց արտասանել:

1. **երբ** - ժամանակի պարագա
2. **ընդմիջումից հետո** - ժամանակի պարագա
3. **երկրորդ** - որոշիչ
4. **պիտի սկսվեր** - բաղադրյալ ստորոգյալ
5. **որ** - ուղիղ խնդիր
6. **վարագույրը** - ուղիղ խնդիր

Ո՞ր հատվածներն են արևմտահայերենով:

1. Արա՛քս, ինչո՞ւ ձկանց հետ
Պար չես բռնում մանկական,
Դու, դեռ ծովը չի հասած,
Սգավոր ես ինձ նման:
2. Իրիկվան մեջ, գյուղին քով,
Կմրմնջե գուռն ուռիին տակ շքեղ:
Զայն կլեցնե աղբյուրն երգովը բյուրեղ,
Աստղը՝ բյուրեղ արցունքով:
3. Ու գեթ ցուք մը տայի ոսկի իմ հուրես
Մութ հոգիի ճրրագներուն ցրտահար:
4. Երեսդ է լուսնի նըման բոլորեալ, տեսդ՝ արեգական.
Ոնց որ դու ելնես քալես, արեգակերպ կու փայլես:
5. Թույլ շրշյուն մը, հետո բույր մը մշկենի.
Եվ համրագին գիրքը ձեռքես կ'իյնա վար:

Նշել Ե. Չարենցի ստեղծագործությունների համարները.

1. «Անվերնագիր» («Իմ մահվան օրը...»), 2. «Տաղ անձնական», 3. «Մեր պատմիչները և մեր գուսանները», 4. «Օտար, ամայի ճամփեքի վրա», 5. «Հեռացումի խոսքեր», 6. «Մահվան տեսիլ», 7. «Բիբլիական», 8. «Դանթեական առասպել», 9. «Հարդագողի ճամփորդները»:

Բ մակարդակ

51 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են գրվում գծիկով:

- 1) անտես(անհայտ), գիշեր(ցերեկ), կողք(կողքի)
- 2) հուշարձան(կոթող), կաս(կարմիր), դույզն(ինչ)
- 3) հարավ(արևմուտք), Սևան(հէկ), մանր(մունր)
- 4) մեն(մենակ), փոխ(վարչապետ), թև(թիկունք)

52 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերի առաջին արմատներն են միավանկ:

- 1) ուսուցչուհի, առաջնակարգ, շրջանավարտ
- 2) խրճածև, կարկտաբեր, սնապարծ
- 3) աղյուսապատ, պնդօղակ, թռչնորս
- 4) հանքափոր, անձկություն, մարդկային

53 Ո՞ր շարքում բառի սխալ բացատրություն կա:

- 1) **սնգույր** - երեսը ներկելու քսուք, **մատովակ** - գինի մատուցող
- 2) **գգրոց** - սեղանի դարակ, **դարավանդ** - հնուց ավանդված
- 3) **լերկ** - բուսականությունից գուրկ, **գայթել** - ոտքը սահել
- 4) **գրաստ** - բեռնակիր կենդանի, **երախայրիք** - առաջին պտուղ

54 Ո՞ր շարքի բառերից *ոչ մեկի* արմատին (արմատներից մեկին) *չի* կարող միանալ տրված վերջածանցը և բառ կազմել առանց երկրորդ ածանցի:

- 1) **-որդ** - միջնապատ, կարոտագին, բնութագիր
- 2) **-անի** - տեսակավորել, սակավապետ, միգապատ
- 3) **-ու** - կատվածագ, առապար, բարդի
- 4) **-ի** - այծենակաճ, տարբերակ, վայրենաբար

55 Ո՞ր նախադասության մեջ մակբայ կա:

- 1) Ու ձորի գլխին մոլորված կանգնած՝ Նայում է ներքև՝ սիրտը սևակնած:
- 2) Փերիները սարի գլխին Հավաքվեցին գիշերով:
- 3) Փունջ-փունջ աղջիկներ սարերը ելան՝ Վիճակ հանելու աշխույժ երգերով:
- 4) Մեր առջև ձորն էր թշնամ խավարչտին, Մեր դեմը՝ խաղում գիշերվա շունչը:

56

Ո՞ր նախադասության մեջ անկանոն բայ չկա:

- 1) Ամեն վայրկյան սիրով տրտում ասում եմ ես՝ մնաս բարով:
- 2) Դեպի արևը դարեր ու դարեր թռի՛ր, սլացի՛ր, ազնի՛վ քարավան:
- 3) Բայց աչքերը մեր արևներ չտեսան, Եվ մեր սրտերը՝ լուսավոր հեռուներ:
- 4) Էլի գարուն կգա, կբացվի վարդը:

57

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են համապատասխանում նշված տեսակին:

- 1) որպեսզի, այսինչ, առանց - *քերականական*
- 2) հոգուտ, միահամուռ, զեկուցում - *նյութական*
- 3) սույն, դեպի, առթիվ - *քերականական*
- 4) անշուշտ, թերևս, իրավամբ - *վերաբերմունքային*

58

Ո՞ր տարբերակում անենթակա նախադասություն կա:

- 1) Քայլե՛լ ու քայլե՛լ, թափառե՛լ մենակ աշխարհի փոշոտ ճանապարհներին...
- 2) Կախարդվածի պես կանգնած՝ Տնե՛ր, տնե՛ր ավերակ...
- 3) Սթնշաղ է. անձրևում է միալար:
- 4) Պատիվդ պահող չկա, Մասրենի՛, բարի՛ մասրենի:

59

Ո՞ր տարբերակում է տրված բարդ նախադասությունը սխալ փոխակերպված պարզի:

- 1) *Երկրորդ հարկի պատշգամբից ճառախոսում էր նա՝ այն մարդը, որ ճանապարհին հանդիպել էր մեզ:*
Երկրորդ հարկի պատշգամբից ճառախոսում էր ճանապարհին մեզ հանդիպած մարդը:
- 2) *Թփերի խշռոցը լսեցին թե չէ, կաքավներն իսկույն մի քանի պտույտով իջան արևախանձ արտերի վրա:*
Թփերի խշռոցը լսելուն պես կաքավներն իսկույն մի քանի պտույտով իջան արևախանձ արտերի վրա:
- 3) *Հայրենասեր մարդը, եթե անգամ կենսական պայմանները դժվարին են, չպետք է լքի հայրենի հողը:*
Հայրենասեր մարդը չպետք է լքի հայրենի հողը անգամ կենսական պայմանները դժվարին լինելու դեպքում:
- 4) *Ես, որ աշակերտել եմ թատերական արվեստի համաշխարհային դեմքերին, հայրենիքում անփոխարինելի դասեր էի առնում Արմենյանից:*
Ես՝ թատերական արվեստի համաշխարհային դեմքերին աշակերտածս, հայրենիքում անփոխարինելի դասեր էի առնում Արմենյանից:

60

Ո՞ր տարբերակում է ստորադաս նախադասության բնույթը սխալ նշված:

- 1) Հայտնի՞ր ինձ՝ ինչն է խանգարում արքայորդու ամուսնությանը իշխան Սևադայի դստեր հետ: *(ուղիղ խնդիր)*
- 2) Սարյանը, թեև ծնվել է Ռուսաստանում, հայրենասիրական ոգով է դաստիարակվել: *(զիջման պարագա)*
- 3) Ինչ որ ապրել էր սիբիրյան հեռավոր քաղաքում, հիշում էր ամենայն մանրամասնությամբ: *(ենթակա)*
- 4) Մի՞թե քո սիրելի դայակը ծերացել է այնքան, որ այլևս ոչ մի բանի պիտանի չէ: *(չափի պարագա)*

61

Պնդումներից ո՞րն է սխալ:

- 1) «Դանայան տակառ» արտահայտությունը Գ. Չոիրապի «Ճիտին պարտքը» նովելում դարձել է տպավորիչ համեմատության եզր:
- 2) Պ. Դուրյանի «Իմ ցավը» բանաստեղծությունն ավարտվում է «*Աստուծո ծաղրն է Աշխարհ ալ արդեն...*» տողով:
- 3) Բաֆֆին գրել է ոչ միայն արձակ ստեղծագործություններ, այլև բանաստեղծություններ:
- 4) Շիրվանզադեի «Արտիստը» պատմվածքի հերոս Լևոնը երագում էր մեկնել Իտալիա՝ Լուիզային մոտ լինելու համար:

62

Տրված հատվածը Հ. Սահյանի ո՞ր բանաստեղծությունից է:

*Փայտահատը հին երգն էր կրկնում
Եվ տաք սողոցն իր յուղում էր կրկին,
Թեղին անտարբեր ականջ էր դնում
Տապալված կաղնու խուլ հառաչանքին:*

- 1) «Անտառում»
- 2) «Քարափը»
- 3) «Մասրենի»
- 4) «Օրը մթնեց»

63

Տրված հատվածում քանի՞ դերբայական դարձված կա:

Այս միտքն այնքան հաճելի թվաց Արշակին, որ նա նստեց՝ մտածմունքներից ու երթևեկությունից հոգնած: Բայց նա շարունակում էր մտածել և կարծում էր, որ Գնելին բարեկամանալով՝ կարելի է թե՛ հանգիստ զբաղվել Ավանի շինությամբ և թե՛ պատժել անհնազանդ նախարարներին: «Ի՞նչ անել, որի՞ն նախապատվություն տալ», - մտածում էր նա:

Տրված բառերից քանի՞սն են բարդանցավոր.

վարքագիր, հրակայուն, գերբնական, անընդգրկելի, տարակարծիք, ակնածանք, կայանատեղ, բանտարկյալ, պատմավեպ:

Շարքերից քանիստ՞ւմ նախադասության անդամի ձևաբանական վերլուծության սխալ կա:

Քնած թե արթուն՝ ծերունին լսում էր երգը հեռավոր օվկիանի, ու հոգին, աշխարհից անէացած, տանում էր նրան հեռու մի աշխարհ, ուր ոչ վիշտ կար, ոչ էլ տառապանք:

- **ուր** - հարաբերական դերանուն, **կար** - պակասավոր բայ, ըղձական անցյալ
- **քնած** - հարակատար դերբայ, չեզոք սեռ, **թե** - ստորադասական շաղկապ
- **հեռու** - տեղի մակբայ, **մի** - անորոշ դերանուն
- **անէացած** - սոսկածանցավոր բայ, **նրան** - անձնական դերանուն
- **էլ** – ժամանակի մակբայ, **լսում էր** - անկատար անցյալ, ներգործական սեռ

Մտքերից որո՞նք են հակասում տեքստի բովանդակությանը կամ չեն բխում նրանից:

Հին աշխարհի յոթ հրաշալիքներից մեկը Ալեքսանդրիայի հիասքանչ փարոսն է: Այն կառուցվել է Պտղոմեոս թագավորի օրոք, որի անունն էլ պետք է գրվեր փարոսի վրա: Սակայն նախագծող և ճարտարապետ Սոստրատեսը այս անարդարությանը չի հաշտվում և դիմում է խորամանկության: Մարմարի վրա քանդակում է հետևյալը. «Կինգացի Սոստրատեսն այս նվիրում է փրկարար աստվածներին՝ ի սեր ծովագնացների»: Հետո այս գրվածքը ծեփում է բարակ շերտով, ասյա վրայից գրում է արքայի անունը՝ համոզված լինելով, որ ամենակարող ժամանակը ծեփը կպոկի, և աշխարհին հայտնի կդառնա իսկական ստեղծողի անունը: Այդպես էլ լինում է. որոշ ժամանակ անց ծեփը պոկվում է, և երևան է գալիս Սոստրատեսի անունը:

Այս հրաշագեղ կոթողը կանգուն է մնացել շուրջ հազար տարի, մինչև մ.թ. 8-րդ դարում լրջորեն վնասվել է երկրաշարժից: Ապա սկսվել է հրաշագեղ կոթողի քայքայումը: Իսկ 14-րդ դարում փարոսն ամբողջովին կործանվել է հուժկու երկրաշարժից:

1. Սոստրատեսը Պտղոմեոսի պահանջով գրում է, որ փարոսը նվիրում է փրկարար աստվածներին՝ ի սեր ծովագնացների:
2. Սոստրատեսը թագավորի անունը գրում է մարմարի վրայի գրվածքը ծածկած նոր շերտի վրա:
3. Բնական տարերքների պատճառով մարդկությունը գրկվել է աշխարհի յոթ հրաշալիքներից մեկը համարվող փարոսից:
4. Փարոսի իրական ստեղծողի անունը հայտնի է դառնում 14-րդ դարի հուժկու երկրաշարժից անմիջապես հետո:
5. Սոստրատեսը հույս ուներ, որ ծեփը թափվելուց հետո գիտնականները կկարողանան վերծանել իր գաղտնագիրը:

67

Ո՞ր նախադասություններում կետադրական սխալ կա:

1. Սուրբ Սոֆյայի տաճարը չորս կողմից շրջապատված է մինարեթներով. քրիստոնեական շքեղաշուք տաճարը հետագայում մզկիթի է վերածվել և կցվել են այդ չորս մինարեթները:
2. Ահա և ինքը՝ Վիլյամ Սարոյանը՝ Ֆրեզոնյի հյուրանոցներից մեկի նախասրահում կանգնած:
3. Ես, կանգնած տաճարի կենտրոնում, նայում եմ վեր. հպարտ եմ, որ այնտեղ՝ ամենավերևում՝ երկնքին մոտիկ՝ այն հրաշք գմբեթն է, որ վերակառուցել է Տրդատ ճարտարապետը:
4. Հունական ավերի և Միջերկրականի կենտրոնում գտնվող կղզիների բնակիչները տեսնում էին՝ ինչպես են ծովի խորքից ավելի ու ավելի շատ առագաստներ գալիս իրենց կողմը:
5. Ուղեվարը մեզ պատմում է միջնադարյան գմբեթի կործանվելու և վերակառուցվելու մասին, բայց Տրդատ ճարտարապետի անունը հասկանալի է՝ չի տալիս:

68

Նշել այն բառերի համարները, որոնցում արմատի հնչյունափոխություն կա.

1. երևութական, 2. սննդամթերք, 3. սառցաշերտ, 4. թախծախառն, 5. կարծրատիպ, 6. վարչական, 7. ահագնացայտ, 8. վերստին, 9. ուխտադրուժ:

69

Տրված 6 պնդումներից յուրաքանչյուրի համար ընտրել *ճիշտ է*, *Միայն է*, *Չգիտեմ* տարբերակներից որևէ մեկը:

1. *Այս, այդ, այն* ցուցական դերանունները գերադաս նախադասության կազմում կարող են հանդես գալ որպես հարաբերյալ:
2. Որոշիչ ստորադաս նախադասությունը կարող է կապվել գերադասին *որ, երբ, որտեղ* հարաբերականներով:
3. Ենթակա ստորադաս նախադասությունը գերադասի հետ սովորաբար կապվում է *որ, թեև, թե* շաղկապներով:
4. Ներգործող անուղղակի խնդիր ստորադաս նախադասության գերադաս նախադասությունը միշտ կրավորական կառուցվածքի է:
5. Միևնույն բարդ նախադասության կազմում միաժամանակ չեն կարող լինել և՛ համադասությամբ, և՛ ստորադասությամբ կապվող բաղադրիչ նախադասություններ:
6. Գերադաս նախադասության պարզ ստորոգյալը կարող է արտահայտվել ստորադաս նախադասությամբ:

Տրված 6 պնդումներից յուրաքանչյուրի համար ընտրել *Ճիշտ է*, *Միայն է*, *Չգիտեմ* տարբերակներից որևէ մեկը:

1. Ենթակայական դերբայը կարող է ունենալ ուղիղ խնդիր լրացում:
2. Անորոշ դերբայը ենթարկվում է *mz* հոլովման:
3. Հայերենի բոլոր բայերը ունեն դերբայական բոլոր ձևերը:
4. Ոչ բոլոր դեպքերում է բայական արմատով և *-ած*-ով կազմված բառը հարակատար դերբայ:
5. *Ե* խոնարհման բոլոր բայերի անորոշը և վաղակատարը ձևով նույնն են:
6. Անորոշ դերբայը եղանակային ձևերի կազմությանը չի մասնակցում: